

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TARPTAUTINIŲ SANTYKIŲ IR EUROPOS SĄJUNGOS GRUPĖ
PAŽYMA

DĖL DEKLARACIJOS DĖL TEISINGUMO TEISMO SPRENDIMO *KOMSTROY*
TEISINIŲ PASEKMIŲ IR BENDRO SUTARIMO DĖL ENERGETIKOS CHARTIJOS
SUTARTIES 26 STRAIPSNIO NETAIKYMO KAIP ES VIDAUS ARBITRAŽO
PROCEDŪRŲ PAGRINDO PASIRAŠYMO LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS VARDU

2024-05-20 Nr. NV-1236

Vilnius

1. Projekto rengėjas. Užsienio reikalų ministerija.

2. Projekto tikslas. Pritarti Deklaracijos dėl Teisingumo Teismo sprendimo *Komstroy* teisinių pasekmių ir bendro sutarimo dėl Energetikos chartijos sutarties 26 straipsnio netaikymo kaip ES vidaus arbitražo procedūrų pagrindo pasirašymui Lietuvos Respublikos Vyriausybės vardu.

3. Projekto esmė. Atsižvelgiant į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – ESTT) sprendimus bylose *Achmea* (C-284/16) ir *Komstroy* (C-741/19), kuriuose ESTT nusprendė, kad investuotojų ir valstybės arbitražinės išlygos Europos Sąjungos valstybių narių sudarytuose tarptautiniuose susitarimuose prieštarauja Europos Sąjungos sutartims, ir nustatė, kad Energetikos chartijos sutarties 26 straipsnio 2 dalies c punktas turi būti aiškinamas taip, kad jis netaikomas valstybės narės ir kitos valstybės narės investuotojo ginčams dėl pastarojo investicijos pirmojoje valstybėje narėje, bus pasirašoma Europos Sąjungos, Europos atominės energijos bendrijos ir jų valstybių narių susitarimas dėl Energetikos chartijos sutarties aiškinimo ir taikymo (toliau – Susitarimas). Kadangi nenumanoma, kiek ilgai užtruks Europos Sąjungos, Euratomo ir valstybių narių vidaus procedūros, būtinos Susitarimui pasirašyti ir jam įsigaliooti, Europos Komisija Susitarimo parafavimo metu taip pat siūlo pasirašyti ir politinio pobūdžio Deklaraciją dėl Teisingumo Teismo sprendimo *Komstroy* teisinių pasekmių ir bendro sutarimo dėl Energetikos chartijos sutarties 26 straipsnio netaikymo kaip ES vidaus arbitražo procedūrų pagrindo (toliau – Deklaracija), kuria yra dar kartą patvirtinama, kad Europos Sąjunga, Euratomas ir valstybės narės laikosi bendro sutarimo dėl Energetikos chartijos sutarties aiškinimo ir taikymo, pagal kurį tos Sutarties 26 straipsnis negali ir niekada negalėjo būti ES vidaus arbitražo procedūrų teisiniu pagrindu. Siekiant išvengti skirtingo Susitarimo ir Deklaracijos tekstų vertinimo, Deklaracijos turinys pažodžiui (su minimaliais ir objektyviai būtiniais pakeitimais) atspindi ketinamą parafuoti Susitarimą.

4. Dalykinio vertinimo išvada. Projektą siūloma svarstyti Vyriausybės pasitarime.

Tarptautinių santykių ir ES grupės vyresnioji patarėja

Giedrė Vinikienė